

การลงทะเบียนผู้ใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ กับการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมทางเทคโนโลยี: กรณีศึกษาคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด

ตแต่ตั้งแต่ปี 2567 เป็นต้นมา จะได้ยินข่าวการ
ประชาสัมพันธ์จากภาครัฐถึงมาตรการหนึ่งในการ
ป้องกันแก้ไขปัญหอาชญากรรมทางเทคโนโลยีจาก
แก๊งคอลเซ็นเตอร์ซึ่งสร้างความเสียหายให้กับประชาชน
เป็นจำนวนมาก โดยการกำหนดให้ผู้ใช้บริการโทรศัพท์
เคลื่อนที่ที่ถือครองซิมการ์ดจำนวนมากต้องไปยืนยัน
ตัวตนผู้ใช้บริการกับผู้ประกอบการภายในระยะเวลาที่
กำหนด มิฉะนั้นจะถูกระงับบริการซิมการ์ดทุกเลขหมาย
ที่ตนถือครองอยู่ ทำให้ไม่สามารถใช้งานได้อีกต่อไป ที่
ผ่านมาจะเห็นได้ว่า คนร้ายได้ใช้ช่องทางในลักษณะของ
การปลอมเป็นเจ้าหน้าที่คอลเซ็นเตอร์ของหน่วยงาน
ต่างๆ โทรไปหลอกลวงประชาชนให้โอนเงิน หรือการส่ง
ข้อความสั้น (SMS) แบนลิงก์ ซึ่งหากกดลิงก์จะเป็นการ
ติดตั้งโปรแกรมในเครื่องโทรศัพท์ของเหยื่อ แล้วทำการ
โอนเงินผ่าน แอปพลิเคชันธนาคารออกจากบัญชีของ
เหยื่อไปยังบัญชีปลายทางอีกหลายทอด หรือที่เรียกกัน
ว่าบัญชีม้า ซึ่งกระบวนการต่างๆ เหล่านี้อาศัยช่องทาง
เครือข่ายโทรคมนาคมในการก่ออาชญากรรม ดังนั้น
จึงต้องมีมาตรการที่สามารถตรวจสอบซิมการ์ดโทรศัพท์
เคลื่อนที่ที่สามารถระบุตัวตนผู้ใช้งานที่แท้จริงได้

ศาลปกครองสูงสุดได้มีคำวินิจฉัยในคดีหมายเลข
ดำที่ อ.780/2559 คดีหมายเลขแดงที่ อ.557/2564
ประเด็นการออกประกาศกำหนดให้ผู้ใช้บริการโทรศัพท์
เคลื่อนที่จัดเก็บข้อมูลและรายละเอียดเกี่ยวกับผู้ใช้
บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ทุกราย (ประกาศ กทช. เรื่อง หลัก
เกณฑ์การจัดสรรและบริหารเลขหมายโทรคมนาคม พ.ศ.
2551) ไว้ว่า การจัดเก็บข้อมูลและรายละเอียดเกี่ยวกับ
ผู้ใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ทุกรายเป็นไปเพื่อประโยชน์
ในการคุ้มครองสิทธิของผู้ใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่
ตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ของผู้ให้บริการ
โทรศัพท์เคลื่อนที่ การออกประกาศดังกล่าวกำหนด
ให้ผู้ประกอบการกิจการโทรคมนาคมมีหน้าที่จัดเก็บข้อมูล
และรายละเอียดของผู้ใช้บริการ เพื่อเป็นการป้องปราม
การนำโทรศัพท์เคลื่อนที่ไปประกอบอาชญากรรมหรือก่อ
ความไม่สงบหรือก่อการร้าย ทั้งนี้ เพื่อรักษาความสงบ
เรียบร้อยและความปลอดภัยสาธารณะ รวมทั้งความ
มั่นคงหรือความปลอดภัยในชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สิน
ของประชาชน นอกจากนี้ ศาลยังได้วินิจฉัยต่อไปว่า
ประกาศดังกล่าวมิได้จำกัดสิทธิเสรีภาพในการติดต่อ

สื่อสารของบุคคลใด เนื่องจากบุคคลมีสิทธิเข้าถึงการ
ใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่และสามารถใช้คลื่นความถี่
อันเป็นทรัพยากรสื่อสารของชาติที่อยู่ในการกำกับดูแล
กิจการโทรคมนาคมตามกฎหมายได้ แต่บุคคลดังกล่าว
ก็มีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ กทช.
กำหนดเช่นเดียวกัน อีกทั้งการให้บุคคลแสดงตัวตนก่อน
เข้าใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ก็มีได้เป็นการละเมิดสิทธิ
ส่วนบุคคลแต่อย่างใด เพราะหากบุคคลนั้นไม่ประสงค์จะ
แสดงตัวตน ผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคมก็สามารถ
บังคับเอาข้อมูลส่วนบุคคลได้ แต่ในขณะเดียวกัน
ผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคมย่อมมีสิทธิที่จะปฏิเสธการ
ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่ใด ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และ
วิธีปฏิบัติที่ กทช. กำหนด

ปัจจุบันการลงทะเบียนผู้ใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่
คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการ โทรทัศน์ และ
กิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กทช.) ได้กำหนดหลัก
เกณฑ์ไว้ตามประกาศ กทช. เรื่อง การลงทะเบียนและ
การจัดเก็บข้อมูลผู้ใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ ฉบับลงวันที่
27 มีนาคม 2562 โดยมีเจตนารมณ์เพื่อคุ้มครองสิทธิ
ผู้ใช้บริการ สนับสนุนการรักษาความมั่นคงของรัฐและ
ความสงบเรียบร้อยของประชาชน และส่งเสริมนโยบาย
ของรัฐบาลในเรื่องการดำเนินธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์
ด้วยการกำหนดให้ผู้ที่ต้องการเปิดใช้งานเบอร์โทรศัพท์
เคลื่อนที่ทุกรายต้องไปลงทะเบียนผู้ใช้บริการหรือลง

มติชน

Matichon
Circulation: 950,000
Ad Rate: 1,550

Section: First Section/-

วันที่: พุธ 28 กุมภาพันธ์ 2567

ปีที่: 47

ฉบับที่: 16789

หน้า: 8(บนซ้าย)

Col.Inch: 66.67

Ad Value: 103,338.50

PRValue (x3): 310,015.50

คลิป: สีสี่

หัวข้อข่าว: การลงทะเบียนผู้ใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ กับการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมทาง...

ทะเบียนซิมการ์ดที่ศูนย์บริการเพื่อยืนยันตัวตนก่อน ซึ่งหากผู้ใช้บริการไม่ดำเนินการ ไม่ยอมให้ข้อมูล หรือไม่แสดงเอกสาร ผู้ให้บริการสามารถปฏิเสธการให้บริการได้ เป็นไปตามเหตุผลที่ศาลปกครองสูงสุดได้ให้ไว้ในคำพิพากษาคดีข้างต้น เพราะแม้ประชาชนจะมีสิทธิเข้าถึงการใช้ทรัพยากรด้านการสื่อสารของชาติ ซึ่งเป็นบริการสาธารณะที่อยู่ในการกำกับดูแลตามกฎหมายของ กสทช.ได้ แต่ประชาชนก็ต้องมีหน้าที่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่รัฐกำหนดเช่นเดียวกัน

อย่างไรก็ตาม สาเหตุข้อหนึ่งที่ทำให้หลายคนกังวลในเรื่องของการลงทะเบียนซิมการ์ด คือเรื่องความปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานการณ์ปัจจุบันที่มีปัญหาอาชญากรรมทางเทคโนโลยี ซึ่งประกาศฉบับนี้กำหนดให้การบริหารจัดการข้อมูลของผู้ใช้บริการ ผู้ให้บริการต้องจัดให้มีระบบและมาตรฐานความปลอดภัยของข้อมูลเช่นเดียวกับมาตรฐานตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล และประกาศว่าด้วยมาตรการคุ้มครองสิทธิของผู้ใช้บริการเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของ กสทช. เพื่อให้ผู้ใช้บริการมั่นใจได้ว่าการลงทะเบียนผู้ใช้บริการจะมีมาตรฐานความปลอดภัยของข้อมูลที่เป็นสากล

โดยสรุปแล้ว เมื่อเราปฏิเสธไม่ได้ว่าการติดต่อสื่อสารทางโทรคมนาคมเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนสังคมและเศรษฐกิจของประเทศ และขณะเดียวกันกลุ่มมิจฉาชีพก็ได้อาศัยช่องทางนี้ในการหลอกลวงประชาชน การลงทะเบียนผู้ใช้บริการจึงยังจะเป็นมาตรการที่จำเป็นในการรักษาความสงบเรียบร้อย รวมถึงความปลอดภัยของประชาชนจากปัญหาอาชญากรรมทางเทคโนโลยี โดยเฉพาะปัญหาจากแก๊งคอลเซ็นเตอร์ จึงต้องอาศัยความร่วมมือจากทั้งผู้ให้บริการที่จะต้องปฏิบัติตามกฎหมายและหลักเกณฑ์อย่างเคร่งครัด และผู้ใช้บริการที่เป็นผู้ให้ข้อมูลและแสดงหลักฐานเพื่อยืนยันตัวตน เพื่อให้การลงทะเบียนผู้ใช้บริการบรรลุวัตถุประสงค์ และสามารถช่วยในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมทางเทคโนโลยีลดน้อยลงต่อไป

พรพักตร์ สถิตเวโรจน์